

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 105/2020-16

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 1. apríla 2020 v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša a zo sudcov Ladislava Duditsa a Libora Duľu (sudca spravodajca) predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného Advokátskou kanceláriou Laliková s. r. o., Radlinského 27, Bratislava, v mene ktorej koná konateľka a advokátka JUDr. Eva Laliková, vo veci namietaného porušenia základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd upovedomením generálneho prokurátora Slovenskej republiky č. k. XVI/2 Pz 96/18/1000-7 z 18. januára 2019 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

Odôvodnenie:

I.

Obsah ústavnej sťažnosti, skutkový stav a sťažnostná argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 19. marca 2019 doručená ústavná sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného Advokátskou kanceláriou Laliková s. r. o., Radlinského 27, Bratislava, v mene ktorej koná konateľka a advokátka JUDr. Eva Laliková, vo veci namietaného porušenia základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) upovedomením generálneho prokurátora Slovenskej republiky (ďalej len „generálny prokurátor“) č. k. XVI/2 Pz 96/18/1000-7 z 18. januára 2019.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že na podklade sťažovateľom podaného trestného oznámenia bolo uznesením vyšetrovateľky Okresného riaditeľstva Policajného zboru Bratislava III, odboru kriminálnej polície (ďalej len „vyšetrovateľka“) ČVS: ORP-799/3-VYS-B3-2016 z 28. novembra 2016 podľa § 199 ods. 1 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“) začaté trestné stíhanie vo veci pre zločin podvodu podľa § 221 ods. 1, 3 písm. a) zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení účinnom v čase skutku (ďalej len „Trestný zákon“) a následne uznesením vyšetrovateľky ČVS: ORP-799/3-VYS-B3-2016 z 31. mája 2017 podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku vznesené obvinenie [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], pre zločin podvodu podľa § 221 ods. 1, 3 písm. a) Trestného zákona. Trestnoprávna rovina konania obvinenej mala spočívať v tom, že aj napriek podpisu kúpnopredajnej zmluvy z 22. júla 2013, predmetom ktorej bol odpredaj pozemkov v jej vlastníctve, a zaplatenej kúpnej cene tieto ďalej odpredala tretej osobe a nepodala návrh na vklad do katastra nehnuteľností, čím tak neumožnila sťažovateľovi nadobudnúť vlastnícke právo k prevádzaným pozemkom.

Prípravné konanie bolo v predmetnej veci ukončené uznesením prokurátorky Okresnej prokuratúry Bratislava III (ďalej len „okresná prokuratúra“) č. k. 4 Pv 745/16/1103-15 z 29. júna 2017, ktorým trestné stíhanie obvinenej podľa § 215 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku zastavila z dôvodu, že je nepochybné, že sa nestal skutok, pre ktorý sa vedie trestné stíhanie, ktoré bolo v sťažnostnom konaní potvrdené uznesením prokurátorky Krajskej prokuratúry v Bratislave (ďalej len „krajská prokuratúra“) č. k. 1 KPt 614/18/1100-2 zo 6. augusta 2018. Generálny prokurátor písomným upovedomením č. k. XVI/2 Pz 96/18/1000-7 z 18. januára 2019 sťažovateľovi písomne oznámil, že jeho návrhu na zrušenie právoplatného rozhodnutia v prípravnom konaní podľa § 363 a nasl. Trestného poriadku nevyhoviel.

3. Sťažovateľ v podanej ústavnej sťažnosti koncentroval svoje sťažnostné námietky na svoj nesúhlas so zastavením trestného stíhania obvinenej podľa § 215 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku a zdôraznil, že „... v predmetnej trestnej veci došlo k porušeniu ustanovení trestného poriadku, keďže orgány činné v trestnom konaní nedostatočne vykonali dokazovanie, ktoré sťažovateľ v rámci trestného konania navrhol“, a pritom poukázal na to, že „... skutkový stav nebol zistený dôsledne a v rozsahu potrebnom na rozhodnutie. Dôkazy, ktoré prokurátor považoval za rozhodujúce neumožňujú nepochybný záver, že skutok, pre ktorý sa viedlo trestné stíhanie, sa nestal.“. V rámci svojej argumentácie sťažovateľ predložil vlastnú interpretáciu vo veci vykonaných dôkazov s akcentom na z nich vyplývajúce závery a nabádal ústavný súd na ich právne posúdenie s imperatívom, že „OČTK sú povinné vykonať také dôkazy, ktoré zabezpečia náležité zistenie skutkového stavu veci bez dôvodných pochybností tak, aby bolo možné vo veci spravodlivo rozhodnúť. Prokurátor by nemal vyvodzovať náležité zistenie skutkového stavu veci v zmysle § 2 ods. 10 Trestného poriadku len z dôkazov predložených [REDAKOVANÉ] ktoré sťažovateľ vyvrátil a spochybnil, pretože takýto stav vyvoláva vážne pochybnosti o náležitom zistení skutkového stavu veci. Taktiež bez ďalších dôkazov predložených sťažovateľom prokurátor nemôže posudzovať, či sa skutok stal, alebo nestal. Pre zastavenie trestného stíhania nemal prokurátor dostatočné podklady, žiaden z dôkazov predložených [REDAKOVANÉ] bližšie neanalyzoval a nehovoriac o tom, že na dôkazy predložené sťažovateľom neprihliadal a považoval ich za vyvrátené pochybnými tvrdeniami [REDAKOVANÉ]. Svoje

vyjadrenia sťažovateľ k výpovedi [REDAKOVANÉ] zo dňa 18.10.2017 doložil písomne 14.06.2018 s dôkazovými materiálmi vyvracajúce tvrdenia [REDAKOVANÉ]. Predložené dôkazy neposudzoval v ich vzájomných súvislostiach, tvrdenia [REDAKOVANÉ] a ňou predložené dôkazy považoval za jednoznačné bez dôvodných pochybností, čím jednoznačne nedostatočne ustálil nesprávny záver, keď trestné stíhanie zastavil.“. V podrobnostiach sťažovateľ rozoberá jednotlivé vo veci vykonané dôkazy po ich obsahovej stránke a trestnoprávnu rovinu konania obvinenej zakladá na jej konaní, z ktorého vyplýva, resp. má vyplývať záver o účelnosti jej správania, keď „aj napriek tomu, že jej bola uhradená kúpna cena v sume 30.000,- Eur na základe platnej kúpnej zmluvy, časť týchto nehnuteľností previedla na tretiu osobu a v zmluvnými stranami v dohodnutom termíne nepodala návrh na vklad na vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam v prospech sťažovateľa.“.

4. Vzhľadom na uvedené sťažovateľ požiadal, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„Generálneho prokurátora č. XVI/2 Pz 96/18/1000-7 zo dňa 18.01.2019, ktorým nevyhovел návrhu na zrušenie právoplatných rozhodnutí v trestnom konaní sťažovateľa porušil právo na súdnu a inú právnu ochranu zaručené článkom 46 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivý proces podľa článku 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Rozhodnutie Generálneho prokurátora č. XVI/2 Pz 96/18/1000-7 zo dňa 18.01.2019 zrušuje a vec vracia na ďalšie konanie.

Generálna prokuratúra je povinná sťažovateľovi nahradiť trovy konania v sume, a to v lehote do 15 dní od právoplatnosti nálezu.“

II.

Právomoc ústavného súdu

5. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

6. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

7. Podľa čl. 131 ods. 2 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach podľa čl. 127 ústavy v trojčlenných senátoch. Senát sa uznáva nadpolovičnou väčšinou svojich členov.

8. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

9. Podľa § 42 ods. 2 písm. f) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) návrhom na začatie konania je sťažnosť fyzickej osoby alebo právnickej osoby podľa čl. 127 ústavy.

10. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak.

11. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

12. Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní návrh na začatie konania neodmietne alebo ho nezamietne podľa § 57, prijme ho na ďalšie konanie v rozsahu, ktorý sa vymedzí vo výroku uznesenia o prijatí návrhu.

13. Podľa § 122 zákona o ústavnom súde ústavnú sťažnosť môže podať osoba, ktorá tvrdí, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené jej základné práva a slobody.

14. Vec sťažovateľa bola v súlade s čl. X bodom 5 písm. c) Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 26. apríla 2019 do 31. decembra 2019 v znení dodatku č. 1 schváleného 16. októbra 2019 (ďalej len „rozvrh práce“) prerozdelená náhodným výberom pomocou technických a programových prostriedkov a pridelená sudcovi spravodajcovi Liborovi Duřovi a v zmysle čl. II bodov 3 a 5 rozvrhu práce bola predbežne prejednaná vo štvrtom senáte ústavného súdu v zložení Miroslav Duriš (predseda senátu) a sudcovia Ladislav Duditiš a Libor Duřa.

III.

Referenčné právne normy

15. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

16. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

17. Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo dôjsť

k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov (I. ÚS 66/98). Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03). Za iné dôvody zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti treba nesporne považovať aj konkrétne okolnosti prípadu, predovšetkým intenzitu pochybení, resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní dotknutého orgánu verejnej moci a ich ústavnoprávny rozmer vrátane miery, ktorou sťažovateľ priamo alebo nepriamo k pochybeniam či nedostatkom vytýkaným z jeho strany dotknutému orgánu verejnej moci svojím konaním prispel, a ich únosnosť z hľadiska požiadaviek na ochranu práva, ktorého porušenie sa namieta (IV. ÚS 62/08).

18. Podľa svojej konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci nie je úlohou ústavného súdu zastupovať všeobecné súdy, v danom prípade iné orgány verejnej moci, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov v rámci im zverených kompetencií legislatívne vymedzených. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05).

19. Súčasťou obsahu základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je teda právo účastníka konania na také odôvodnenie rozhodnutia orgánu verejnej moci, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom tejto ochrany (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04, III. ÚS 260/06, I. ÚS 110/07, III. ÚS 2/09 a iné). Skutkové a právne závery orgánov verejnej moci rozhodujúcich o právnych prostriedkoch nápravy a ochrany práv a slobôd fyzických osôb a právnických osôb môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvozené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska

neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody zaručeného v ústave alebo v medzinárodných zmluvách o ľudských právach a základných slobodách (III. ÚS 38/05, III. ÚS 278/06). V zmysle svojej judikatúry považuje ústavný súd za protiústavné a arbitrárne tie rozhodnutia, odôvodnenie ktorých je úplne odchylné od veci samej alebo aj extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06). Taktiež nie je možné právo na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd, ako aj ktorýkoľvek iný orgán verejnej moci nemusia rozhodovať v súlade so skutkovým a s právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 114/09).

20.1 Podľa § 215 ods. 1 Trestného poriadku prokurátor zastaví trestné stíhanie, ak a) je nepochybné, že sa nestal skutok, pre ktorý sa vedie trestné stíhanie, b) nie je tento skutok trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci, c) je nepochybné, že skutok nespáchal obvinený. Podľa § 285 Trestného poriadku súd oslobodí obžalovaného spod obžaloby, ak a) nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý je obžalovaný stíhaný, b) skutok nie je trestným činom, c) nebolo dokázané, že skutok spáchal obvinený... e) trestnosť činu zanikla, f) prokurátor na hlavnom pojednávaní ustúpil od obžaloby podľa § 239 ods. 2.

20.2 Podľa § 365 ods. 1 Trestného poriadku ak generálny prokurátor po preskúmaní veci na základe návrhu oprávnenej osoby uvedenej v § 364 ods. 1 nezistí dôvody na zrušenie napadnutého rozhodnutia alebo ak uplynula lehota uvedená v § 364 ods. 1 alebo 3, upovedomí o tom osobu, ktorá návrh podala.

IV.

Rozhodnutia orgánov verejnej moci

IV.1 Upovedomenie generálneho prokurátora č. k. XVI/2 Pz 96/18/1000-7 z 18. januára 2019

21.1 Z upovedomenia generálneho prokurátora č. k. XVI/2 Pz 96/18/1000-7 z 18. januára 2019 v podstatnom vyplýva:

„Oznamujem Vám, že po preskúmaní trestnej veci som nezistil dôvody na zrušenie namietaných právoplatných uznesení.

Okrem priamych dôkazov vo forme výpovede svedkyne [REDAKOVANÉ] a potvrdenia [REDAKOVANÉ], preukazujúcich, že obvinená [REDAKOVANÉ] v čase spáchania skutku nebola v Bratislave a teda nemohla podpísať zmluvu č. 2/2013 v byte poškodeného, za presvedčivú považujem aj výpoveď obv. [REDAKOVANÉ], ktorá korešponduje s vykonanými dôkazmi.

Skutočnosť, že obv. [REDAKOVANÉ] o kúpnej zmluve č. 2/2013 mala vedomosť z prebiehajúcich stavebných konaní a túto nerozporovala, nie je dôkazom o tom, že skutok sa stal.

Naopak, v týchto konaniach jej právni zástupcovia konštatovali, že o uvedenej zmluve obv. [REDAKOVANÉ] nemala vedomosť.

Vykonaným dokazovaním nebolo preukázané, že obv. [REDAKOVANÉ] vedome podpísala kúpnu zmluvu č. 2/2013.

Z výpovede poškodeného [REDAKOVANÉ] vyplýva, že obv. [REDAKOVANÉ] v čase, kedy medzi nimi došlo k partnerským nezhodám a fakticky k ukončeniu vzťahu druh a družka, mala poškodeného požiadať o pôžičku, ktorú sa zvláštnej iniciatívy rozhodol riešiť prostredníctvom kúpnej zmluvy č. 2/2013 z 22.07.2013.

Okrem toho, že vzťahy poškodeného a obvinenej v kritickom čase neboli priateľské, dôvodné pochybnosti o skutočnom uzavretí kúpnej zmluvy č. 2/2013 vzbudzuje aj skutočnosť, že poškodený súhlasil s tým, aby na základe kúpnej zmluvy návrh na vklad do katastra nehnuteľností bol podaný najneskôr do 30.04.2015.

Na druhej strane, 22.07.2013 poškodený s obvinenou podpísali ďalšiu kúpnu zmluvu, na základe ktorej bol, v ten istý deň, podaný návrh na vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností, pričom zaplatenie kúpnej ceny bolo dohodnuté úplne odlišným spôsobom.“

21.2 Pri preskúmaní upovedomenia generálneho prokurátora č. k. XVI/2 Pz 96/18/1000-7 z 18. januára 2019 a argumentácie v ňom obsiahnutej a vzhľadom na samotný odkaz generálneho prokurátora na odôvodnenia rozhodnutí podriadených prokuratúr ústavný súd akceptoval, že generálny prokurátor demonštratívne predostrel aj argumentačnú líniu krajskej prokuratúry a okresnej prokuratúry v ich súhrne,

teda procesného komplexu navzájom nadväzujúcich rozhodnutí, ktoré preskúmaval: „Ďalšie námietky uvedené v návrhu v podstatných častiach sú totožné s námietkami uvedenými v odôvodnení sťažnosti poškodeného proti prvostupňovému meritórnemu rozhodnutiu. Analogicky a argumentačne sa s týmito námietkami zaoberala prokurátorka Krajskej prokuratúry v Bratislave v napadnutom uznesení. Na odôvodnenie tohto rozhodnutia a limine poukazujem.“ Ústavný súd pritom vychádzal zo svojho ustáleného právneho názoru, podľa ktorého odôvodnenia rozhodnutí prvostupňového súdu a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane (II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08), pretože prvostupňové a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok, čo v tomto prípade platí aj vo vzťahu ku konaniu o sťažnosti proti rozhodnutiu prokurátora, o ktorej rozhodoval nadriadený prokurátor, s rovnakým procesným mechanizmom a rozsahom prieskumu ako pri preskúmaní uznesenia súdu v trestnom konaní nadriadeným súdom a širším rozsahom „ex offio“ prieskumu ako v odvolacom konaní proti rozsudku.

IV.2 Uznesenie krajskej prokuratúry č. k. 1 KPt 614/18/1100-2 zo 6. augusta 2018

22. Z odôvodnenia uznesenia krajskej prokuratúry č. k. 1 KPt 614/18/1100-2 zo 6. augusta 2018 vyplýva:

„Prokurátor okresnej prokuratúry svoje rozhodnutie oprel o skutočnosť, že i relevantné dôkazy neumožňujú prijať záver o takom priebehu skutku, pre aký bolo v danej veci začaté trestné stíhanie a vznesené obvinenie.

Poukázal pritom najmä na svedeckú výpoveď [REDAKOVANÉ], kamarátky obvinenej, podporenú oficiálnym lekárskeym potvrdením [REDAKOVANÉ], ktoré korešpondujú s výpoveďou obvinenej [REDAKOVANÉ] a z ktorých vyplýva, že obvinená sa v čase údajného skutku mala nachádzať na inom mieste. Tieto dôkazy opisujú skutkový dej, ktorý sa mohol stať, sú logické, konzistentné a neboli vyvrátené žiadnym objektívnym dôkazom.

Čestné prehlásenie [REDAKOVANÉ] z 27.11.2017, predložené poškodeným na podporu svojich tvrdení, že menovaný dňa 22.07.2013 (pred 4 rokmi) videl na okamih

neznámu ženu, ktorú videl znova dňa 27.07.2013, kedy sa mu predstavila ako [REDACTED] (bez verifikácie, že išlo o obvinenú), nemá dostatočnú dôkaznú silu na vyvrátenie vyššie uvedených dôkazov.

Skutočnosti uvádzané obvinenou, resp. jej obhajkyňou ohľadne dodávky a montáže okien a súvisiace dôkazy nepovažujem pre vyhodnotenie stíhaného skutku za smerodajné, tieto majú pri ustálení skutkového deja len podpornú úlohu. Nepokladám preto za potrebné ich dôkladnejšie rozoberať, ani vyjadrovať sa v tejto súvislosti k odôvodneniu napadnutého uznesenia prokurátora.

Považujem však za potrebné uviesť, že verziu poškodeného [REDACTED] ohľadne priebehu skutku nepodporujú ani ďalšie produkované dôkazy. Napriek pomerne veľkému množstvu zabezpečených dôkazov týkajúcich sa finančných pomerov obvinenej v čase skutku, nebolo preukázané, že by obvinená v tomto čase bola v takej finančnej situácii, že by potrebovala predmetnú finančnú čiastku od poškodeného za podmienky podpisu kúpnej zmluvy na jej nehnuteľnosť v [REDACTED]. Navyiac za situácie, kedy mala s poškodeným v rovnaký deň podpísať kúpnu zmluvu na iné svoje nehnuteľnosti (ktorej uzatvorenie žiadny z účastníkov nespochybňuje), kúpnu cenu vyplývajúcu z ktorej jej mal poškodený podľa predložených dokladov uhradiť až na základe jej výzvy dňa 08.11.2016 (viac ako 3 roky po skutku) a aj to nie v plnej dohodnutej výške.

Odhladnuc od uvedeného, aj v prípade preukázania skutkového deja tak, ako to uvádza poškodený [REDACTED], by nebolo možné vyvodit' voči obvinenej trestnoprávnu zodpovednosť pre spáchanie stíhaného zločinu, nakoľko na základe vykonaných dôkazov nie je možné konštatovať naplnenie zákonných znakov skutkovej podstaty stíhaného trestného činu podvodu podľa § 221 Tr. zák...

Z hľadiska naplnenia subjektívnej stránky skutkovej podstaty trestného činu podvodu zákon vyžaduje, aby všetky znaky jeho objektívnej stránky uvedené vyššie boli pokryté predchádzajúcim úmyslom páchatela.

Vykonaným dokazovaním nebolo preukázané, že by pošk. [REDACTED] vykonal v omyle vyvolanom alebo využitom obvinenou nejakú majetkovú dispozíciu, v dôsledku ktorej by menovaná, či iná osoba získala majetkový prospech a poškodený utrpel škodu a už vôbec, že by k tomu došlo v predchádzajúcom úmysle [REDACTED].

Sám poškodený vo svojej výpovedi uviedol, že obvinená ho požiadala pôžičku, za ktorú chcela ručiť nehnuteľnosťami v [REDAKOVANÉ] a v [REDAKOVANÉ], predaj nehnuteľnosti v [REDAKOVANÉ] ju nezaujímal. On súhlasil s poskytnutím sumy 30.000 € pod podmienkou podpisu predmetnej kúpnej zmluvy, išlo teda o zastretý právny úkon, iniciátorom ktorého bol poškodený, čo predchádzajúcemu podvodnému úmyslu zo strany [REDAKOVANÉ] nenasvedčuje.

Produkované dôkazy nenasvedčujú ani tomu, že by konaním obvinenej mohlo dôjsť k naplneniu znakov skutkovej podstaty trestného činu poškodzovania veriteľa podľa § 239 Tr. zák., uvádzanému poškodeným, či iného trestného činu.“

IV.3 Uznesenie okresnej prokuratúry č. k. 4 Pv 745/16/1103-33 z 29. júna 2018

23. Z uznesenia okresnej prokuratúry č. k. 4 Pv 745/16/1103-33 z 29. júna 2018 vyplýva:

«Vzhľadom na vykonané dokazovanie považujem za nevyhnutné konštatovať nasledovné skutočnosti, o ktorých nie sú akékoľvek pochybnosti.

Podpis predávajúcej na spornej kúpnej zmluve č. 2/13 je v zmysle záverov znaleckého posudku z odboru písmaoznactvo, odvetvie ručné písmo zo dňa 23.05.2017 nepochybne autentickým pravým podpisom obvinenej [REDAKOVANÉ].

Obvinená [REDAKOVANÉ] nepochybne uzavrela s poškodeným [REDAKOVANÉ] kúpnu zmluvu dňa 22.07.2013, ktorej existenciu dokazuje aj samotný návrh na vklad do katastra nehnuteľností, ako aj overenie jej podpisu na Obecnom úrade [REDAKOVANÉ].

Je rovnako nepochybné, že obvinená [REDAKOVANÉ] mala s poškodeným blízky vzťah, ktorý ukončila v roku 2013.

Ďalej je nepochybnou tá skutočnosť, že obvinená predala nehnuteľnosti uvedené v kúpnej zmluve č. 2/13 svedkovi [REDAKOVANÉ].

Napriek vyššie uvedeným nepochybným skutočnostiam, ktoré boli zistené y, priebehu vyšetrovania je však potrebné vysloviť záver, že skutok, pre ktorý sa vedie trestné stíhanie sa nestal.

V tomto smere považujem za nevyhnutné poukázať na samotnú výpoveď obvinenej, výpoveď svedkyne [REDAKOVANÉ], ako aj potvrdenie [REDAKOVANÉ]. Uvedené dôkazy

jednoznačne vyvracajú kľúčové tvrdenie svedka - poškodeného a to, že k podpisu kúpnej zmluvy č. 2/13 zo dňa 22.07.2013 malo dôjsť dňa 22.07.2013 v podvečerných hodinách (cca. po 17.30 hod.) v Bratislave. Z uvedených dôkazov vyplýva presný opak, a teda tá skutočnosť, že obvinená sa v čase údajného podpisovania zmluvy nachádzala v ambulancii u [REDACTED], pričom následne ju mala svedkyňa [REDACTED] odvieť do [REDACTED].

Vyššie uvedené závery rozporoval svedok - poškodený dôkazom, ktorý zaobstaral on sám. Svedok - poškodený [REDACTED] doložil do vyšetrovacieho spisu „Čestné prehlásenie“ [REDACTED], [REDACTED], trvalé bytom [REDACTED], v ktorom uvedená osoba prehlasuje, že dňa 22.07.2013 zabezpečoval údržbu plastových okien na [REDACTED], ktorý je vo vlastníctve [REDACTED]. Práce mal realizovať v čase od 18.00 hod., pričom ho mal [REDACTED] požiadať o malé strpenie, nakoľko má stretnutie, ktoré o chvíľu končí. [REDACTED] mal vidieť, ako z bytu vychádza žena. Dňa 27.07.2013 mal [REDACTED] pomáhať [REDACTED] pri dokončení sklenenej výplne okien na rozostavanej stavbe v obci [REDACTED], k.ú. [REDACTED]. Tu sa mu táto žena mala predstaviť ako pani [REDACTED].

K uvedenému dôkazu predloženého svedkom - poškodeným sa dňa 13.06.2018 vyjadrila obvinená prostredníctvom svojej obhajkyne, pričom uviedla, že okná na byte svedka - poškodeného montovala spoločnosť MB Euromont Šaľa, ktorá ich aj servisovala. K tvrdeniu týkajúceho sa dňa 27.07.2013, kedy malo dôjsť k dokončovaniu sklenej výplne okien na chate v [REDACTED] uviedla, že tieto mala realizovať spoločnosť Ekoprofil, s.r.o. Nitra, pričom k svojmu tvrdeniu doložila e- mailovú správu od spoločnosti Ekoprofil, s.r.o. zo dňa 15.03.2017 ako aj objednávkový formulár.

Z e-mailu spoločnosti Ekoprofil s.r.o. zo dňa 15.03.2017 vyplýva, že montáž vykonal pán [REDACTED], pričom dokončenie vykonal pán [REDACTED]. Z e-mailu ďalej vyplýva, že dokončenie uvedenej objednávky nastalo 07.08.2013. Cena uvedená v objednávke bola za tovar aj prácu.

Vzhľadom na vyššie uvedené uvádzam, že skutočnosti obsiahnuté v čestnom prehlásení predloženom svedkom - poškodeným sú v plnej miere vyvrátené skutočnosťami, ktoré predložila obvinená prostredníctvom svojej obhajkyne.

Nad rámec spomenutých skutkových zistení v rámci úvahy uvádzam, že považujem za vysoko nepravdepodobné a zároveň aj nelogické, aby si osoba, ktorá si objednala dodanie určitého tovaru (okien) a služieb (ich montáže), za ktoré zaplatila, nechala túto prácu vykonať duplicitne.

Existencia skutku, určitej na konaní jednotlivca závislej udalosti vo vonkajšom svete, je absolútne kľúčovou skutočnosťou odôvodňujúcou vedenie trestného stíhania.

Bez akýchkoľvek dôvodných pochybností je možno uviesť, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie a následne vznesené obvinenie, sa nestal. Tvrdenie svedka - poškodeného o podpise zmluvy v Bratislave v podvečerných hodinách je v plnej miere vyvrátené vyššie uvedenými dôkazmi. Dôkaz svedka - poškodeného v podobe čestného prehlásenia osoby [REDAKOVANÉ] vyvracia e-mail spoločnosti Ekoprofil s.r.o. zo dňa 15.03.2017...

Po vyhodnotení všetkých zabezpečených dôkazov samostatne, ako aj v ich vzájomnej súvislosti som však dospel k záveru, že skutok sa tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia nestal.»

V.

Posúdenie veci ústavným súdom

V.1 Vo vzťahu k namietanému porušeniu základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy

24.1 Po oboznámení sa s obsahom upovedomenia generálneho prokurátora č. k. XVI/2 Pz 96/18/1000-7 z 18. januára 2019 (v spojení aj so závermi vyplývajúcimi z uznesení krajskej prokuratúry č. k. 1 KPt 614/18/1100-2 zo 6. augusta 2018 a okresnej prokuratúry č. k. 4 Pv 745/16/1103-33 z 29. júna 2018) ústavný súd konštatuje, že generálny prokurátor konal v medziach svojej právomoci a v súlade predovšetkým s príslušnými ustanoveniami Trestného poriadku a Trestného zákona, ktoré sa vzťahujú na posudzovaný skutok a postup v konaní. Jeho úvahy sa odvíjajú od vykonaných dôkazov a použitých zákonných ustanovení, ktorými sa (aj odkazom na závery skôr konajúcich orgánov) dostatočne zaoberá, a v tomto smere sú tieto úvahy legitímne a právne akceptovateľné. Celkový postup generálneho prokurátora sa preto javí ako ústavne

konformný, neumožňujúci záver o porušení základného práva sťažovateľa na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. Je potrebné už na tomto mieste zdôrazniť, že ústavný súd nepreskúmava skutkové a právne závery generálneho prokurátora (a v kontexte závery skôr konajúcich orgánov) do dôsledkov ich absolútnej správnosti, ale podľa parametrov ústavnej udržateľnosti, a to z hľadiska základného práva, ktorého porušenie je namietané. Nie je teda úlohou ústavného súdu, aby v prípade takej (ústavnej) udržateľnosti komplexne nahrádzal rozhodovanie všeobecného súdu. Takto vymedzený uhol pohľadu vyvoláva v dotknutej veci záver o odmietnutí ústavnej sťažnosti v tejto jej časti ako zjavne neopodstatnenej podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

24.2 Na spresnenie už uvedeného výsledku generálny prokurátor reflektoval podstatu argumentov sťažovateľa vyjadrených v návrhu na postup podľa § 363 a nasl. Trestného poriadku (s ktorými sa vyrovnáva nielen samostatne, ale aj odkazom na odôvodnenie rozhodnutí skôr konajúcich orgánov, s ktorým sa stotožnil). Zároveň (opäť v kontexte aj skorších rozhodnutí) predstavil svoje argumenty, ktoré ho viedli k záveru o nenaplnení trestnoprávnej zodpovednosti obvinenej za spáchanie zločinu podvodu podľa § 221 ods. 1, 3 písm. a) Trestného zákona. K tomu došlo na základe záveru o tom, že sa skutok nestal, a to so subsidiárnym prvkom (najmä bod 23: „*aj v prípade preukázania skutkového deja tak, ako to uvádza poškodený [REDAKOVANÉ]...*“) dôkaznej absencie subjektívnej stránky trestného činu, teda podvodného úmyslu obvinenej pri uvedení iného do omylu alebo využití omylu iného. To explicitne sťažovateľovi vyplýva aj z uznesenia krajskej prokuratúry č. k. 1 KPt 614/18/1100-2 zo 6. augusta 2018 („*Vykonaným dokazovaním nebolo preukázané, že by pošk. [REDAKOVANÉ] vykonal v omyle vyvolanom alebo využitom obvinenou nejakú majetkovú dispozíciu, v dôsledku ktorej by menovaná, či iná osoba získala majetkový prospech a poškodený utrpel škodu a už vôbec, že by k tomu došlo v predchádzajúcom úmysle [REDAKOVANÉ].*“).

24.3 Generálny prokurátor na podklade vykonaného dokazovania dospel v konečnom dôsledku k negatívnemu záveru o tom, „*že obv. [REDAKOVANÉ] vedome podpísala kúpnu zmluvu č. 2/2013.*“. K takému záveru o dôkazne podporenom nenaplnení subjektívnej stránky trestného činu v konaní obvinenej je potrebné uviesť, že sa tu čiastočne prekrýva dôvod zastavenia trestného stíhania podľa § 215 ods. 1 písm. a) a b) Trestného poriadku, čo je však vo výsledku, ako aj z hľadiska ústavnej udržateľnosti takého záveru nepodstatné

– pri nedokázaní len zavinenia (tu potrebného vo forme úmyslu so špecifickými účinkami úmyselného uvedenia iného do omylu alebo využitia omylu iného v konkrétnom, pre majetkovú dispozíciu relevantnom čase) ide o druhý z uvedených procesných titulov, aj keď úmysel (resp. subjektívna stránka) je skutkovou okolnosťou (s hmotnoprávnym – kvalifikačným odrazom), ktorá sa dokazuje. V tomto kontexte závery, ku ktorým dospel generálny prokurátor vo výslednici svojho posúdenia dôvodnosti zastavenia trestného stíhania, sa ústavnému súdu nejavia ako svojvoľné, neudržateľné, v dôsledku čoho ich teda nie je možné považovať ani za arbitrárne.

25.1 V širších súvislostiach ústavný súd uvádza, že (ako už bolo naznačené) nie je tzv. skutkový súdom, teda súdom, ktorý by vykonával dokazovanie na zistenie skutkového stavu veci, a taktiež nie je v poradí ďalšou inštanciou rozhodujúcou o opravnom prostriedku sťažovateľa. Taktiež dodáva, že judikatúra Komisie pre ľudské práva (sťažnosť č. 6172/73, X. v. United Kingdom, sťažnosť č. 10000/83, H. v. United Kingdom), ako aj doterajšia judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva (napríklad v prípade *Delcourt*, resp. *Monnel a Morris*) pod spravodlivým súdnym procesom (*fair hearing*) v žiadnom prípade nechápe právo účastníka súdneho konania na preskúmanie toho, akým spôsobom vnútroštátny súd hodnotil konkrétne právne a faktické okolnosti konkrétneho prípadu (I. ÚS 26/2014).

25.2 V predmetných súvislostiach teda ústavný súd akcentuje, že jeho úlohou ako nezávislého orgánu ochrany ústavnosti je skúmať iba ústavné limity postupu orgánov verejnej moci a z nich plynúce závery vyjadrené v jednotlivých individuálnych právnych aktoch z pohľadu toho, či neprekračujú rámec ich ústavnej udržateľnosti v konfrontácii so skutkovými a s právnymi okolnosťami tej-ktorej veci. Teda úlohou ústavného súdu nie je nahrádzať činnosť, resp. právne závery orgánov činných v trestnom konaní, ale dohliadať na zlučiteľnosť účinkov výkonu právomoci orgánov verejnej moci so základnými právami garantovanými prostredníctvom ústavy a kvalifikovaných medzinárodných zmlúv. Ak je postup orgánu verejnej moci v konkrétnej veci ústavne konformný a v súlade so zákonom a jeho rozhodnutie je preskúmateľné a bez znakov arbitrárnosti, ústavný súd nemá dôvod zasahovať do výkonu jeho právomoci a vyslovovať porušenie základných práv (I. ÚS 50/04, III. ÚS 162/05).

26.1 Tomuto nazeraniu ústavného súdu na (dotknutými orgánmi, v konečnom dôsledku generálnym prokurátorom) úplne autonómne použitý trestnoprocesný postup pri zohľadnení jeho špecifik zodpovedá aj alternatívna procesná aktivita samotného sťažovateľa, ktorý, ako sám uvádza v podanej ústavnej sťažnosti, „... podal na Okresný súd Galanta žalobu o zaplatenie istiny 30.000,- Eur s prísl. Predmetné konanie je vedené príslušným súdom pod sp.zn. 10C/313/2016. V tomto konaní súd vydal zabezpečovacie opatrenie, ktorým na predmetné nehnuteľnosti zriadil záložné právo za účelom, aby v budúcnosti vymoženie pohľadávky sťažovateľa nebolo ohrozené. Voči uzneseniu o zriadení záložného práva sa [REDAKOVANÉ] odvolala, kedy súd druhého stupňa uznesenie Okresného súdu Galanta potvrdil.“.

26.2 Trestné právo je teda prostriedkom *ultima ratio* (ide o poslednú a najkrajnejšiu možnosť), čo sa podľa právnej teórie, ako aj súdnej praxe chápe aj ako zásada pomocnej úlohy trestnej represie (zásada subsidiarity). Podľa tejto zásady (v primárne legislatívnom kontexte) má byť trestné právo použité len ako najkrajnejší prostriedok a len pri typovo najzávažnejších porušeníach spoločenských vzťahov, záujmov a hodnôt, teda len tam, kde iné možnosti, hlavne prostriedky ostatných právnych odvetví nie sú dostatočné, teda už boli vyčerpané, sú neúčinné alebo zjavne nie sú vhodné. V oblasti aplikácie a interpretácie trestného práva potom – z takto chápaného prostriedku *ultima ratio* – musia byť akcentované právne princípy a zásady, ktoré primárne súvisia s posudzovaním trestnosti činu, napr. zásada *nullum crimen, nulla poena sine lege* (pozri čl. 49 ústavy) či zásada *in dubio pro reo* (pozri čl. 50 ods. 2 ústavy).

26.3 Nad rámec ústavnej udržateľnosti záverov generálneho prokurátora týkajúcich sa zastavenia trestného stíhania v dotknutej veci, ale v relevantnej súvislosti riešenej problematiky, ústavný súd uvádza: Pri porovnaní úpravy Trestného poriadku v jeho § 215 a § 285 je potrebné vziať do úvahy aj § 234 ods. 1 Trestného poriadku, ktorý (aj oproti alternatíve zastavenia trestného stíhania) ustanovuje podmienky pre možnosť podania obžaloby (Ak výsledky vyšetrovania alebo skráteného vyšetrovania dostatočne odôvodňujú postavenie obvineného pred súd, prokurátor podá obžalobu príslušnému súdu...). V nadväznosti na uvedené a v súvislosti s charakterom následného súdneho konania, ktoré musí vykazovať znaky spravodlivého procesu podľa čl. 6 dohovoru (s čím úzko súvisí

aj kontradiktórnosť a dôkazné bremeno prokurátora), platí, že je pre prokurátora vždy potrebné zvažovať z hľadiska výsledkov prípravného konania jeho možnosť uspieť ako žalobca v súdnom konaní (z pozície strany, ktorá v ňom bude dôkazným bremenom zaťažená). Musí teda zvážiť, či nepodáva obžalobu samoučelne, čo je prvkom ústavne konformného výkladu zákona pri zohľadnení celého komplexu jeho ustanovení.

26.4 V konečnom dôsledku ústavný súd zároveň poukazuje aj na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej právo na vznesenie obvinenia a trestné stíhanie inej osoby na základe podaného trestného oznámenia alebo na podanie obžaloby proti nej na súde prokurátorom nie je súčasťou základného práva na inú právnu ochranu (II. ÚS 42/00, II. ÚS 238/02, III. ÚS 198/03).

27. Vzhľadom na uvedené ústavný súd podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde odmieta sťažovateľom podanú ústavnú sťažnosť v tejto jej časti ako zjavne neopodstatnenú.

V.2 Vo vzťahu k namietanému porušeniu práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru

28. V prípade namietaného porušenia čl. 6 ods. 1 dohovoru, teda pri namietaní porušenia práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd poukazuje, že tento článok sa týka iba rozhodnutí súdov rozhodujúcich o právach občianskej povahy alebo o opodstatnenosti trestného obvinenia osoby, ktorá je účastníkom konania pred súdom (III. ÚS 206/06, III. ÚS 2/09, II. ÚS 494/2014). V dôsledku uvedeného je ústavná sťažnosť sťažovateľa v tejto jej časti namietajúcej porušenie práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru zjavne neopodstatnená a ústavný súd ju preto podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde odmieta ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 1. apríla 2020

Miroslav DURIŠ
predseda senátu